

Handläggare: Pia Sundqvist
Telefon: 08-508 18 161

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2011-01-20

Motion (mp) om Europarådets rekommendationer för städers motverkande av rasism

Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Paul Lappalainen (mp) att stadsledningskontoret ska få i uppdrag att redovisa hur staden arbetar för att motverka rasism och diskriminering, utifrån de rekommendationer som Europarådet har antagit. Europarådet vill bland annat att städer i Europa utarbetar handlingsplaner mot diskriminering samt strategier för att följa upp dessa planer. Som konkreta åtgärder rekommenderas bland annat antidiskrimineringsklausuler i alla upphandlingar och motsvarande villkor i serveringstillstånd och föreningsbidrag.

Stockholms stad arbetar sedan länge på bred front för att motverka diskriminering. Exempelvis tillämpas sedan flera år en antidiskrimineringsklausul i stadens upphandlingar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom staben.

Bakgrund och motionens innehåll

I en motion till kommunfullmäktige i september 2010 tar miljöpartiets Paul Lappalainen upp den resolution och rekommendation om kampen mot rasism i städer och regioner som Europarådets lokala och regionala kongress antog år 2008. Som underlag för resolutionen och rekommendationen finns en omfattande rapport från samma år. Tillsammans, skriver motionären, innehåller de tre dokumenten ett antal konkreta förslag på hur städer kan agera mot rasism och diskriminering utifrån sina olika roller som arbetsgivare, serviceorgan, upphandlare och regelskapare.

Paul Lappalainen anser att det vore intressant för kommunfullmäktige att få veta om Stockholm lever upp till kongressens rekommendationer. Han föreslår därför att stadsledningskontoret ges i uppdrag att redovisa till fullmäktige hur staden arbetar med de frågor som tas upp i Europarådets dokument från 2008.

Motionen har remitterats till Farsta stadsdelsnämnd för yttrande senast den 31 januari 2011.

Europarådet och innehållet i kongressens dokument

Motionen är mycket knapphändig i sin information, både om Europarådet och om innehållet i de dokument som tas upp. En kortfattad redogörelse kan därför behövas som underlag, innan förvaltningen lämnar sina synpunkter.

Europarådet och Europakonventionen

Den lokala och regionala kongress som nämns i motionen är en av flera institutioner inom Europarådet. Rådet bildades några år efter andra världskrigets slut och består för närvarande av 47 länder. Dess övergripande mål är att hela Europa ska följa vissa gemensamma fundamentala principer om mänskliga rättigheter, demokrati och rättssäkerhet. Om dessa grundläggande värden saknas hotas samhällets stabilitet, ekonomiska tillväxt och sociala sammanhållning. Idag utgår Europarådet från dessa principer när man försöker hitta gemensamma lösningar på aktuella problem som organiserad brottslighet och brott som begås på internet, korruption, terrorism, människohandel och våld mot barn och kvinnor.

Europarådets grundläggande gemensamma värden uttrycks i Europakonventionen (*Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna*, 1950) och andra centrala dokument om individens skydd som rådet har fastställt. Europakonventionen är svensk lag sedan 1995. En

person, en grupp eller en organisation som anser sig vara utsatt för en kränkning från Sveriges sida av de rättigheter som konventionen slår fast kan vända sig till Europadomstolen, en annan av Europarådets institutioner. Sverige måste rätta sig efter domstolens utslag.

Till skydd mot rasism och diskriminering finns naturligtvis även Sveriges egen lagstiftning på området samt andra internationella juridiska instrument, främst olika FN-deklarationer och EU-direktiv. På regeringens särskilda hemsida om mänskliga rättigheter (www.manskligarattigheter.gov.se) kan man läsa mer om Europarådet. Där finns också information om det omfattande arbete som pågår inom Sverige och i andra internationella sammanhang för att stärka de mänskliga rättigheterna och motarbeta olika former av rasism och diskriminering.

Europarådets lokala och regionala kongress

De många lokala och regionala myndigheterna i Europarådets medlemsländer utgör tillsammans rådets lokala och regionala kongress (*The Congress of Local and Regional Authorities*). Kongressen samlas regelbundet för att diskutera gemensamma utmaningar och utvecklingsfrågor. Ett sådant tillfälle var sessionen i maj 2008, som antog den resolution och rekommendation som Paul Lappalainen tar upp i sin motion.

Innehållet i kongressens resolution 264 och rekommendation 246

Kongressens resolution 264 och dess rekommendation 246 slår fast att det fortfarande förekommer olika former av rasism och diskriminering runtom i europeiska städer och regioner, trots framsteg på lagstiftningens område. Lokala och regionala myndigheter måste därför enligt resolutionen vara mer vaksamma och agera mer förebyggande.

Resolutionen pekar på ett antal områden där beslutsfattare på lokal nivå kan agera för att motverka diskriminering, utifrån städernas olika roller som arbetsgivare, serviceorgan, upphandlare och regelskapare. Bland annat föreslås följande insatser.

- Policydokument och handlingsplaner som baseras på analyser av faktiska förhållanden, strategier för att testa och följa upp om planerna har avsedd effekt samt tillräckliga resurser för att genomföra såväl planer som uppföljningar.

Handlingsplaner bör enligt resolutionen innefatta det tiopunktsprogram mot rasism som har utarbetats av organisationen European Coalition of Cities Against Racism, ECCAR. Sammanslutningen bildades vid en konferens i

Nürnberg 2004, där Stockholm deltog. Initiativtagare var FN-organet UNESCO¹. Stockholm är nu en av 104 städer från 22 europeiska länder som är medlemmar i ECCAR och har antagit tiopunktsprogrammet.

- Samråd med organisationer som representerar grupper som utsätts för rasism och diskriminering, både när policydokument, handlingsplaner och konkreta insatser tas fram och när de genomförs och utvärderas.
- En antidiskrimineringskommitté eller ombudsman med ansvar att analysera och utvärdera de handlingsplaner och konkreta åtgärder som tillämpas.
- En antidiskrimineringsklausul i offentliga upphandlingar för att markera att myndigheten inte accepterar någon form av diskriminering och för att garantera att skattepengar inte går till företag som diskriminerar.
- Krav på organisationer som får föreningsbidrag att de rättar sig efter de handlingsplaner och policydokument som staden har fastställt.
- Krav på etablissemang som beviljas tillstånd att servera alkohol att de inte diskriminerar sina gäster.
- Insatser inom skolan som ökar elevernas medvetenhet om andra kulturer och om landets egen historia när det gäller rasism och diskriminering.
- Stöd till frivilligrörelser och nätverk som arbetar mot diskriminering och rasism, till exempel antidiskrimineringsbyråer, så att de kan genomföra informationskampanjer, utbildningar och annan verksamhet.

Dessa och andra insatser beskrivs mer utförligt i den rapport som ligger till grund för kongressens session i maj 2008.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Både Sverige och Stockholms stad har länge varit pådrivande i olika internationella sammanhang när det gäller att etablera strategier för att bekämpa rasism och diskriminering. Ett exempel är just den rapport som ligger till grund för uttalandena från Europarådets lokala och regionala kongress.

Stockholms stad kan i dagsläget redovisa insatser inom i princip alla områden som tas upp i resolutionen. Här följer några exempel.

---

¹ United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

- ✓ Alla nämnder och bolagsstyrelser ska redovisa mät- och uppföljningsbara mångfalds- och jämställdhetsplaner.
- ✓ En diskrimineringsfunktionär har inrättats för att se till att staden som arbetsgivare lever upp till diskrimineringslagstiftningen. (Däremot arbetar funktionären inte med frågor som rör staden i förhållande till brukare eller medborgare.)
- ✓ En antidiskrimineringsklausul tillämpas i alla upphandlingar av varor och tjänster.
- ✓ Staden ställer krav på krögare som beviljas serveringstillstånd att det inte ska förekomma diskriminering i krogmiljön.
- ✓ Förskolorna utarbetar likabehandlingsplaner för att främja barns lika rättigheter utifrån gällande diskrimineringslagstiftning. I planen definieras bland annat begreppen diskriminering och rasism.
- ✓ Åtaganden mot rasism och diskriminering tas upp i de ansvariga nämndernas riktlinjer för olika förenings- och kulturbidrag. Kulturnämnden beviljar bland annat bidrag för projekt som syftar till att motverka diskriminering. Idrottsnämnden poängterar i sitt regelverk för bidrag till barn- och ungdomsföreningar att det är viktigt att medlemmarna tränas i demokratiska arbetsformer.

Planer och konkreta insatser är viktiga, men resolutionen betonar också att det som görs måste testas och följas upp. Ett exempel är att stadsledningskontoret vid flera tillfällen har uppdragit åt revisionsföretaget Ernst & Young att granska nämnders och bolags mångfalds- och jämställdhetsplaner för att se om de svarar mot lagarnas krav och stadens direktiv, om de är formulerade så att de har en styrande effekt och om de går att följa upp.

Av förvaltningens exempel framgår att det pågår ett brett arbete mot rasism och diskriminering i stadens verksamheter.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilagor

1. Motion (mp) om Europarådets rekommendationer för städers motverkande av rasism (2010:29)

2. Resolution 264, antagen vid session med Europarådets lokala och regionala kongress den 30 maj 2008
3. Recommendation 246, antagen vid session med Europarådets lokala och regionala kongress den 30 maj 2008